

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 369/08-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. novembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. V. R., L., zastúpeného advokátom JUDr. T. Š., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1074/10-K2-2002 a postupom Okresnej prokuratúry Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 940/2002 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. V. R. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. júna 2008 doručená sťažnosť Ing. V. R. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Úradu justičnej a kriminálnej polície Okresného riaditeľstva Policajného zboru Košice (ďalej len „okresné riaditeľstvo“)

v konaní vedenom pod sp. zn. ČVS: ORP-1074/10-K2-2002 a postupom Okresnej prokuratúry Košice II (ďalej len „okresná prokuratúra“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Pv 940/2002.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľovi bolo uznesením okresného riaditeľstva z 24. januára 2003 vznesené obvinenie za trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 221 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že 13. októbra 2002 v Košiciach v hoteli Slovan na toalete fyzicky napadol J. Z. tak, že mu nastriekal do očí dráždivú látku a udrhel ho do hlavy.

V sťažnosti sa ďalej uvádza: „*Sťažovateľ skutok, resp. jeho spáchanie popiera, podal proti uzneseniu (29. januára 2003) sťažnosť, ktorá bola zamietnutá. Po vypočutí sťažovateľa (27. januára 2003) a viacerých svedkov bol spis predložený na Okresnú prokuratúru za účelom previerky. V zázname (12. februára 2003) sa konštatuje skutková nenáročnosť a prognózujú sa ďalšie úkony s predpokladom ukončenia vyšetrovania (2003).*

Vyšetrovateľ pribral (12.3.2003) znalca z odboru očnému lekárstvu. Tento podáva posudok, na základe ktorého po opätovnom vypočutí sťažovateľa (23. novembra 2006) Okresný prokurátor uznesením z 19. decembra 2006 č. 1 Pr 940/2002 trestné stíhanie zastavil. Na sťažnosť poškodeného Krajský prokurátor Košice uznesením č. KPt 1288/03-47 zo dňa 23. januára 2007 zastavujúce uznesenie zrušil. Dôvodom boli nejasnosti vo vyjadrení znalca ohľadne rozhodujúcich okolností. Vyšetrovateľ znalca (9. marca 2007) vypočul znova a znova nedostatočne. Sťažovateľ požiadal (21. mája 2007) prokurátora o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, pričom sa sťažoval aj na prieťahy v konaní.

Okresný prokurátor Košice II druhý raz zastavil trestné stíhanie sťažovateľa uznesením zo dňa 5. júna 2007 č. 1 Pv 940/2002-165. Sťažnosť poškodeného Krajský prokurátor v Košiciach uznesením zo 6. novembra 2007 č. KPt 1288/2002 zamietol.

Generálny prokurátor uznesením zo 7. januára 2008 č. GenP. XV/2 Pz 148/07-5 po vyslovení porušenia zákona zrušil uznesenia ako krajského tak okresného prokurátora a vrátil vec na ďalšie konanie. Prakticky jediným dôvodom tohto rozhodnutia bola nedostatočne zodpovedaná znalecká otázka, bez ohľadu na to, čo - aké úkony - vyšetrovateľ robil, od roku 2003 neboli odporcovia schopní uzavrieť dokazovanie prijateľným spôsobom.“

Sťažovateľ zdôraznil, že «*Polícia (vyšetrovateľ) s najväčšou pravdepodobnosťou zámerne sťažovateľa kontaktuje osobne, často so sprievodom na policajnom aute a zásadne v čase, keď to môže sledovať čo najviac ľudí. Najradšej po omši. Takto nielen frustrujúca skutočnosť samotného päťročného stíhania, ale aj zlomyseľnosti takejto „ prezentácie" pred spoluobčanmi závažne vplývajú na osobný život sťažovateľa.*».

Na základe uvedeného sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1/ Základné právo sťažovateľa na prerokovanie jeho veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2/ Ústavy Slovenskej republiky v konaní Úradu justičnej a kriminálnej polície Košice II, vedenom pod č. OÚV 1074/10-K2-2002 a Okresnej prokuratúry Košice II, vedenom pod č. 1 Pv 940/2002 bolo porušené.

2/ Ústavný súd SR prikazuje odporcom konať v označenej veci bez zbytočných prietáhov.

3/ Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi 50.000,- Sk z titulu primeraného finančného zadosťučinenia.

4/ Ústavný súd SR priznáva sťažovateľovi právo na náhradu trov zastúpenia vo výške.....Sk. “

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci (v tomto prípade okresného riaditeľstva a okresnej prokuratúry v trestnom konaní) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05).

Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (napr. II. ÚS 139/02, II. ÚS 204/03, IV. ÚS 102/05, II. ÚS 184/06) poskytuje ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie označeného práva môže ešte trvať. Ak v čase, keď bola sťažnosť doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k prietahom v konaní postupom označeného orgánu (napriek tomu, že vec nebola ešte právoplatne skončená), je daný dôvod na odmietnutie sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Zo spisu okresného riaditeľstva sp. zn. ČVS: ORP-1074/10-K2-2002, ktorý si ústavný súd vyžiadal od okresnej prokuratúry, vyplýva, že 22. mája 2008 sa uskutočnilo preštudovanie vyšetrovacieho spisu, na ktorom sa zúčastnil obhajca sťažovateľa, samotný

sťažovateľ však svoje právo oboznámiť sa s obsahom vyšetrovacieho spisu nevyužil. Vyšetrovateľ okresného riaditeľstva 4. júna 2008 vypracoval návrh na zastavenie trestného stíhania, ktorý 6. júna 2008 predložil s vyšetrovacím spisom okresnej prokuratúre. Prokurátor okresnej prokuratúry uznesením z 12. júna 2008 zastavil trestné stíhanie sťažovateľa podľa § 215 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku (skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci). Proti tomuto uzneseniu podal 23. júna 2008 sťažnosť sťažovateľ aj poškodený J. Z.. Sťažnosť sťažovateľa bola zamietnutá ako nedôvodná uznesením prokurátora Krajskej prokuratúry v Košiciach (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1/1 KPt 920/2007-27 zo 4. augusta 2008 a sťažnosť poškodeného J. Z. bola zamietnutá ako nedôvodná uznesením prokurátora krajskej prokuratúry č. k. 1/1 KPt 920/2007-28 zo 4. augusta 2008. Krajská prokuratúra doručila sťažovateľovi svoje rozhodnutie 2. septembra 2008.

Z uvedeného vyplýva, že okresné riaditeľstvo vykonalo všetky úkony vo veci sťažovateľa 6. júna 2008, keď po skončení vyšetrovania predložilo vyšetrovací spis s návrhom na zastavenie trestného stíhania okresnej prokuratúre. Prokurátor okresnej prokuratúry sa stotožnil s návrhom vyšetrovateľa a uznesením z 12. júna 2008 trestné stíhanie sťažovateľa zastavil. Krajská prokuratúra sťažnosti proti tomuto uzneseniu zamietla, čím uznesenie o zastavení trestného stíhania nadobudlo právoplatnosť.

V čase začatia konania na ústavnom súde (16. júna 2008) už označené orgány verejnej moci vo veci sťažovateľa vykonali všetky úkony, ktoré predpokladá Trestný poriadok za účelom naplnenia účelu trestného konania, o veci sťažovateľa (o jeho trestnom obvinení) bolo už meritórne rozhodnuté a toto rozhodnutie zamietnutím sťažností sťažovateľa a poškodeného nadobudlo právoplatnosť. Vec už teda nebola nevrátená na konanie ani okresnej prokuratúre, ani okresnému riaditeľstvu, a preto ústavný súd konštatoval, že označené orgány verejnej moci už v čase podania sťažnosti nemohli ovplyvniť priebeh konania, pretože v tom čase už o veci sťažovateľa nekonali, a teda nemohli ani porušovať sťažovateľom označené základné právo. Tým, že o trestnom obvinení sťažovateľa bolo meritórne rozhodnuté a toto rozhodnutie sa stalo právoplatným, došlo aj k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa v jeho trestnej veci.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Tým, že okresné riaditeľstvo ukončilo vyšetrovanie a okresná prokuratúra o trestnom obvinení rozhodla, došlo k naplneniu účelu inej právnej ochrany, ktorú boli tieto orgány povinné sťažovateľovi poskytnúť v rozsahu ustanovenom Trestným poriadkom. Vzhľadom na stav konania v čase podania sťažnosti ústavný súd dospel k záveru, že sťažnosť pre namietané porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je zjavne neopodstatnená. Z tohto dôvodu ju po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. novembra 2008